

<http://www.aish.co.il/h/pes/p/48862142.html>

מכת צפרדע – ע"פ מדרשי חז"ל

מאת רנית אברמוביץ

המכה השנייה, צפרדע – צפרדעים בכל מצרים.

המאמר הקודם: מכת דם.

שמות ח', א'-י"א

ויאמר ה' אל משה, בא אל פרעה ואמרת אליו: ... שלח את עמי ויעבדוני. ואם מאן אתה לשלח, הנה אנוכי נוגף את כל גבולך בצפרדעים. ושרץ היאור צפרדעים, ועלו ובאו בביתך, ובחדר משכבך, ועל מיטתך, ובבית עבדיך ובעמך ובתנורו ובמשארותיו [בבצק]. ובָּכָה ובעמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים.

ויאמר ה' אל משה, אמור אל אהרן, נטה ידך במטך על הנהרות, ועל היאורים, ועל האגמים, והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים.

ויט אהרן את ידו על מימי מצרים, ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים.

ויעשו כן החרטומים בלטיהם, ויעלו את הצפרדעים על ארץ מצרים.

ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר, העתירו אל ה' ויסר הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את העם... ויאמר משה לפרעה: למתי אעתיר ... להכרית הצפרדעים...? ויאמר: למחר.

ויאמר, כדברך, למען תדע כי אין כה' אלוֹקֵינוּ...

ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים ... וימותו הצפרדעים ... ויצברו אותם חמרים, חמרים, ותבאש הארץ.

וירא פרעה כי הייתה הרווחה, והכבד את ליבו....

פרעה מרוצה מעצמו, השיקולים שלו אנוכיים לחלוטין, והוא עצמו כמעט שלא נפגע ממכת הדם. משה חוזר אליו ומזהיר אותו מפני המכה הבאה. גם הפעם פרעה לא מתרשם, והוא לא ממהר לוותר על עבדיו העבריים - גם לאחר שמשה מבהיר לו שהפעם המכה תפגע בו תחילה.

שוב מטה אהרן את ידו על הנהר (מאותה סיבה שהסברנו במכת דם) והפעם המים מתחילים לרחוש ולבעבע. צפרדע גדולה עולה מן המים (צפר-דע, שהיא צופרת-מקרקרת, ובעלת דעה-שכל), ומתחילה לקרקר ולחזק את צפרדעי העולם כולו להצטרף אליה. המצרים המבועתים מתחילים להכות בצפרדע, וזו, במקום למות, מתפצלת ומתחלקת לצפרדעים רבות (זוכרים את הסצנה עם המטאטא ב"שולית הקוסם"?)

אין דבר שעומד בפני צפרדעי מצרים – הן עולות ממימי התהום, חודרות דרך הבלאטות, נכנסות לחדרי השינה, מטיילות על הגוף, מקפצות בכוסות המים, נדבקות לבצק, מכסות את התנורים ומצננות את האש...

הן מקרקרות בעוצמה כזאת שהמצרים פשוט נופלים על הקרקע ובוכים.

אי אפשר לדבר, אי אפשר לשמוע – קווה... קווה... קווה...

והצפרדעים האלה לא מתנהגות בעדינות יתרה ונושכות את המצרים בלי הרף, גם במקומות הכי פחות נעימים... (לפי אחד המדרשים הגיעו במכה זו גם תמסחים, שלהם כידוע שיניים הרבה יותר חדות).

שוב קורא פרעה לחרטומים, ושוב הם מראים לו שגם הם יכולים להפוך מים לצפרדעים, ושוב הוא חושב שבסך הכול בית-הספר למכשפים שבו השתלמו משה ואהרן, היה מוצלח יותר מזה של חרטומיו.

דבר אחד החרטומים לא מצליחים לעשות – להסיר את המכה.

פרעה המפונק סובל הפעם בהחלט. הצפרדעים פוגעות בכבוד שלו (פרעה החשיב את עצמו לאלוהים ואמר: לי יאורי ואני עשיתיני), חודרות לפרטיות שלו, משפילות אותו, ומעל לכל - מחרישות את אוזניו.

הוא קורא למשה, ומתוך הבנה שמדובר בפעולה קשה, מבקש ממנו להיעזר באהרן ויחד להסיר את המכה. משה, מסכים לעשות זאת אפילו לבדו, ובתור ג'סטה מיוחדת שואל את פרעה מתי לבצע את ההזמנה.

פרעה המתוחכם כבר דיבר עם החרטומים שאמרו לו שעל פי הכוכבים המכה אמורה להסתיים באותו יום, לכן, הוא לא מתאפק מהאפשרות לעשות צחוק ממשה, ומבקש לחכות עד למחר.

ומשה מסכים.

הוא יוצא, וצועק לה', ואכן, למחרת המכה חולפת. כל הצפרדעים מתות. רק אותן צפרדעים שסיכנו את נפשן וחדרו לתנורים הלוהטים, חוזרות ליאור ולחיייהם הרגילים. המצרים מנקים את הארץ ואוספים ערמות, ערמות, של צפרדעים מתות. והריח... שלא נדע מצרות.

ובכל זאת, למרות שגם בארמון הריח בלתי נסבל, ברגע שנהיה קצת שקט, פרעה שוכח את כל מה שהבטיח.

דבר טוב אחד יצא למצרים ממכת הצפרדעים – בין המצרים לבין ממלכת כוש היה סכסוך גבולות מתמשך. באו הצפרדעים, והראו בבירור איפה נגמרת מצרים. כך זכו המצרים לעשות שלום עם כוש.

למה מכת צפרדע?

1. המצרים היו מכריחים את בני ישראל לאסוף בשבילם כל מיני שרצים מגעילים כדי לשחק בהם, ולכן זכו בהרבה שרצים.
2. מפני שהמצרים הכריחו את ישראל לאסוף טיט ללבנים, הביא עליהם הקב"ה צפרדעים שגדלות בבז.
3. משום שהמצרים היו צועקים על בני ישראל "מה! לעבוד!", הם זכו שהצפרדעים יצעקו להם באוזניים כמה ימים טובים.
4. מפני שכשפרעה גזר להרוג את התינוקות, היו נשות ישראל חוששות לצעוק בלידה, שמא יגלו אותן, וכך גדלו הייסורים שלהן הרבה יותר.
5. מפני שמנעו מעם ישראל להתפלל ולשבח את האלוקים, וכתוב במקום אחר שאין ברייה שמשבחת את הקב"ה יותר מהצפרדע.

המאמר הבא: מכת כינים.

***לכל השואלים, כל המאמרים מבוססים על מדרשי חז"ל (לפרטים נוספים קראו את מאמר ההקדמה).**

ניתן לקרוא מאמר זה גם בקישור הבא: <http://www.aish.co.il/h/pes/p/48862142.html>

אהבתם את המאמר? בתור ארגון ללא מטרת רווח, aish.co.il נתמך על ידי קוראים כמוכם שמאפשרים לנו להמשיך לפעול ולספק מאמרים בעלי רלוונטיות ותוכן משמעותי לחיים לעשרות אלפי קוראים ברחבי העולם.

הקליקו כאן כדי לתרום: <https://secure.aish.com/secure/pledge-he.php>

כל הזכויות שמורות © 1995 - 2016 אש התורה - <http://www.aish.co.il>